

tal i Sognet kunne forhindre Flertallet i overhovedet at kunne komme til at vælge. Hvis der altsaa er Nogen, som tillægger Mindretallet overdreven Bægt, saa er det rigtignok det ærede Mindretal i Udvalget, og det en saadan Bægt, at jeg ikke kan tro, at det enten er rigtigt eller kan finde Bifald her i Thinget. Jeg kan godt forstaa, at de ærede Medlemmer, som i politisk Henseende lægge saa megen Bægt paa et Mindretal, og et Ministerium, som støtter sig dertil, ogsaa kunne gjøre det i kirkelig Henseende, men jeg kan paa ingen Maade være med dertil. Det ærede Medlem for Kjøbenhavn (Casse) talte idag, saaledes som han oftere gjør, i en meget overlegen Tone ligeoverfor sine Modstandere, som om de Grunde, de have anført, vare i den Grad løse og tomme, at han aldeles ikke vilde værdige dem et Svar, det fortjente de ikke, og at det var nok, at han alene modsagde dem; men det gik ham idag, som det oftere er gaaet ham, at han, naar han skal til at anføre Exempler, forsaavidt han nedlader sig dertil, ofte er meget uheldig med den overlegne Tone, han vil gjøre gjældende. Saaledes nævnte han strax som det allerførste Exempel paa, hvor aldeles urigtig jeg havde talt, at jeg ikke vilde indrømme, at Mindretallets Forslag nærmede sig mere til den historiske Udvikling end Flertallets; men det har jeg ikke med et eneste Ord gjort; det var aldeles ikke det, jeg talte om; jeg talte alene om det, der staaar i Mindretallets Betænkning, at vort Forslag skulde gaa yderligere end noget af alle de Forslag til en Præstevalglov, som ere bragte frem for Rigsdagen indtil 1871; det var den Paastand, jeg imøbegik; men at negte, at Mindretallets Forslag skulde ligge nærmere ved den historiske Udvikling end vort, det kunde selvfølgelig aldrig falde mig ind i samme Tanke, som jeg paaviste, at saasnart blot en Treiedel i et Sogn er imod en Forandring, saa bliver Alt ved det Gamle. Ja, det er selvfølgelig, at Mindretallets Forslag ligger nærmere ved det Historiske, ved de nu bestaaende Forhold, end vort Forslag, som vil give Menighedernes Flertal en virkelig Ret til en Forandring. Med det Dvrige, som det ærede Medlem fremspørte mod mig, forholdt det sig omtrent paa samme Maade; men det har jeg tilbøielig bekvæmt ved at besvare, hvad det ærede Medlem fra Fredericia har anført, og skal jeg derfor ikke gaa nærmere ind paa. Med Hensyn til Enkelthederne da have begge de ærede Medlemmer fremhævet det Onskelige i, at vi her fik optaget Bestemmelser angaaende en ny Klasseinddeling. Det ærede Medlem for Kjøbenhavn vil have, at det ganste skal overlades til en kongelig Anordning, hvorimod det ærede Medlem for Fredericia vel vil have Klasseinddelingen overladt til Kongen, men derimod Reglerne for Ansøgerne fastsatte ved Lov; men se de ærede Herrer da ikke, at derved sker der et stærkt Indgreb i den

Ret, vi netop nu ønske at give til Menighederne, thi det er jo dog en Selvsølge, at ved den Maade, hvorpaa Kalbene inddeles i Klasser, og hvorpaa man sætter Betingelserne for at kunne søge Embederne i disse forskjellige Klasser, indskrænker man Antallet af de kvalificerede Ansøgere til bestemte Embeder, og altsaa sker derved virkelig et Indgreb i den Ret, vi her vedtage, og Omfanget deraf overlade vi ganste i Kongens Haand. Det er os altsaa umuligt, idet vi stemme for denne Lov, at vide, hvilken Ret vi i Virkeligheden give Menighederne. For at undgaa en saadan Uvisshed finder Flertallet det naturligt, at det slaas fast ved Lov, at de hidtilgjældende Regler blive gjældende, men at man ikke kan ændre dem, indtagen man kommer med bestemte Lovforslag derom, og jeg kan for mit Vedkommende aldrig være med til at overlade til kongelig Anordning at fastsætte Bestemmelser af den Natur, at jeg slet ikke veed, hvad der egentlig ligger i den Lov, jeg stemmer for. Det ærede Medlem for Kjøbenhavn fremhævede adskillige Indvendinger imod de enkelte Bestemmelser, der vare bragte i Forslag af det ærede Medlem her ved Siden af (Gad), navnlig f. Ex. om Lærerne ved de lærde Skoler, og det er jo Noget, der er fuldstændig klart, at det i høj Grad vilde være ubilligt, om f. Ex. en Lærer ved en lærd Skole, der underviser i Mathematik, Franst eller andet Saadant, skulde gaa frem for en anden Kandidat, der havde været ansat f. Ex. ved en privat Folkehøjskole, et privat Seminarium eller deslige, og der havde givet sig af med Noget, som laa ganste anderledes nær ved den præstelige Virksomhed, han senere vilde komme til at beskæftige sig med, og som oven i Kjøbet havde bragt ham i nærmere Forbindelse med den voksne Del af Befolkningen, medens den anden kun havde undervist Børn. Det er derfor klart, at der er Mangler i Forslaget, der maa afhjælpes, hvis man skal have saadanne nye Regler. Dernæst have begge de ærede Forslagsstillere fremhævet det som et Gode, at der var foreslaaet indsat en Bestemmelse om, at Vedkommende skulde have prædiker en vis Tid, inden han søgte et Embede, og den høitærede Minister har endog henvist dertil som en særdeles heldig Bestemmelse. Jeg maa nu sige, at det undrer mig, at Nogen af de ærede Herrer have kunnet fremhæve dette som en ønskelig Bestemmelse, thi i Virkeligheden vil det vise sig, at det aldeles ingen Sikkerhed giver. Hvad vil det sige at prædike? Vi vide jo meget godt, at det kan være at oplæse en Prædiken, der er nedskreven, og som man end ikke har nogen Sikkerhed for er affattet af den Vedkommende selv, men som han kan have taget af en eller anden trykt Bog eller oversat fra et eller andet Sprog. Er der nogensomhelst Sikkerhed for, at han er mere skicket til et Præsteembede, fordi han en Søndag har oplæst en saadan skrevet Prædiken for en Menighed, og bliver det bedre derved,